

164

การรับข่าวสารทางด้านสาธารณสุขจากสื่อพื้นบ้านประเภทหนึ่งตะลุง
ของประชาชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

นางสาว ปารีชาติ ยุทธะพาทีกุล

ศูนย์วิทยทรัพยากร
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศาสตรมหาบัณฑิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ภาควิชาการประชาสัมพันธ์
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2538

ISBN 974-631-230-8

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I1658885X

THE RECEPTION OF HEALTH INFORMATION FROM THE SHADOW PLAY
"A TRADITIONAL FOLK MEDIA" IN NAKHON SI THAMMARAT PROVINCE

Miss Parichart Yuttapateekool

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts
Department of Public Relations
Graduate School

Chulalongkorn University

1995

ISBN 974-631-230-8

ปาริชาติ ยุทธะพาทีกุล : การรับข่าวสารทางด้านสาธารณสุขจากสื่อพื้นบ้านประเภทหนังตะลุง
ของประชาชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช (THE RECEPTION OF HEALTH
INFORMATION FROM THE SHADOW PLAY "A TRADITIONAL FOLK MEDIA", IN
NAKHON SI THAMMARAT PROVINCE) อ.ที่ปรึกษา : อาจารย์ ดร.ศักดา บั้นเหน่ง เพ็ชร,
143หน้า. ISBN 974-631-230-8

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาลักษณะทั่วไปทางด้านประชากร และการเปิดรับสารของ
ประชากรในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช และเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง เพศ อายุ
ระดับการศึกษา และอาชีพ กับการรับข่าวสารทางด้านสาธารณสุขจากสื่อพื้นบ้านประเภทหนังตะลุง

ในการดำเนินวิธีการวิจัย ผู้วิจัยสร้างแบบสัมภาษณ์หนึ่งฉบับ เพื่อสัมภาษณ์ประชาชนที่มีภูมิลำเนา
และอาศัยอยู่ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 200 คน ประชาชนกลุ่มนี้ต้องเคยอาศัย
อยู่ในเขตดังกล่าวเป็นเวลาไม่ต่ำกว่า 5 ปี และเคยฟังหรือดูหนังตะลุงมาแล้วไม่ต่ำกว่า 10 ครั้ง ฟังหรือ
ดูครั้งสุดท้ายก่อนการสัมภาษณ์ไม่เกิน 3 เดือน ซึ่งอาจจะฟังจากวิทยุ หรือดูจากโทรทัศน์ หรือการแสดงสด
บนเวทีเพียงอย่างเดียวอย่างหนึ่ง หรืออาจจะเคยฟัง หรือดูทั้งวิทยุ โทรทัศน์ หรือคณะหนังตะลุง

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ฟังหรือดูสื่อพื้นบ้านประเภทหนังตะลุงส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 46-55 ปี
มีการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา มีอาชีพเกษตรกรกรรม ส่วนใหญ่เคยฟังหรือดูหนังตะลุงมากกว่า 31 ครั้ง
ดูและฟังหนังตะลุงจากการแสดงสดบนเวทีมากที่สุด รองลงมาได้แก่โทรทัศน์และวิทยุตามลำดับ และยังพบ
อีกว่าประชาชนที่มีความแตกต่างระหว่าง เพศ อายุ และอาชีพได้รับข่าวสารทางด้านสาธารณสุขจากการ
ฟังหรือดูสื่อพื้นบ้านประเภทหนังตะลุงแตกต่างกัน

ภาควิชา การประชาสัมพันธ์
สาขาวิชา นิเทศศาสตร์พัฒนาการ
ปีการศึกษา 2537

ลายมือชื่อนิติ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C650983 : MAJOR DEVELOPMENT COMMUNICATION
KEY WORD: HEALTH INFORMATION/PEOPLE/RECEPTION/SOUTHERN THAI SHADOW PLAY:
TRADITIONAL FOLK MEDIA

PARICHART YUTTAPATEEKOOL: THE RECEPTION OF HEALTH INFORMATION FROM
THE SHADOW PLAY "A TRADITIONAL FOLK MEDIA", IN NAKHON SI THAMMARAT
PROVINCE THESIS ADVISOR: SAKDA PANNENGPETCH, PH.D. 143 pp.
ISBN 974-631-230-8

The primary purposes of this research are to observe the overall population characteristics of the study groups, and to study the transference of the ideas and messages through the channel of folk media "shadow play". The target population for this research are local residents of Nakhon Si Thammarat province, Thailand. A comparison study of the target sampling groups was performed by focusing on sex, age, occupation and educational level. These groups were studied in order to manifest the informative influences produced through the "shadow play" channel. Restriction of this study is concerning with the reception of health information.

For the research conduction, a set of questionnaire will be employed with interview technique. Sampling population are the natives living in the area of public health in Nakhon Si Thammarat province more than 5 years. They must ever listened to or watched "shadow play" at least 10 times. The last perceiving of shadow play must not be more than three months before the interview.

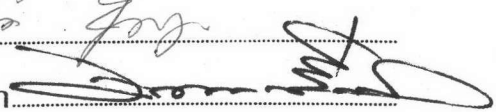
The results of the research present that most of the "shadow play" audience are between 46 to 55 years old with elementary education. Their main occupation is agriculture. By average, they encounter with shadow play performance more than 31 times. Respectively, most of them attended the shadow play performance on the stage, from television, and radio. However, their sexes, ages, and occupations show differences in receiving health information.

ภาควิชา.....การประชาสัมพันธ์.....

สาขาวิชา.....นิเทศศาสตร์พัฒนาการ.....

ปีการศึกษา.....2537.....

ลายมือชื่อนิติ.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การรับข่าวสารทางด้านสาธารณสุขจากสื่อพื้นบ้านประเภทหนึ่งตะลุง
ของประชาชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

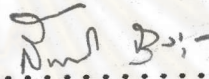
โดย นางสาว ปาริชาติ ยุทธะพาทีกุล

ภาควิชา การประชาสัมพันธ์

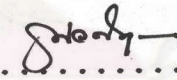
อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร. ศักดา ปั้นเหน่งเพชร

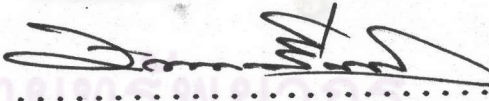

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

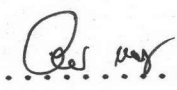

..... คณะบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. สันติ ฤงสูวรรณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ธนวัต บุญลือ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(อาจารย์ ดร. ศักดา ปั้นเหน่งเพชร)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ อุบลวรรณ ปิติพัฒนะโชษิต)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ อวยพร พานิช)

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้สำเร็จลุล่วงไปได้ ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่ง จาก อาจารย์ ดร. ศักดา ปั้นแห่งเพ็ชร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่างๆ ของการทำวิจัยมาด้วยดีตลอด และจากคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์อันประกอบด้วย รองศาสตราจารย์ ดร. ธนวัต บุญลือ ประธานกรรมการ รองศาสตราจารย์ อุบลวรรณ ปิติพัฒนาโชษิต และรองศาสตราจารย์ อวยพร พานิช กรรมการ ผู้ได้ให้กำลังใจและให้ความกรุณาในการสอบวิทยานิพนธ์จนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ขอขอบพระคุณ อาจารย์ ดร. วิเชียร เกตุสิงห์ ที่ได้ให้ความกรุณาแนะนำและให้ความช่วยเหลือในการวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านสถิติ และเนื่องจากทศวรรษการวิจัยในครั้งนี้ บางส่วนได้รับมาจากทศวรรษการวิจัยของบัณฑิตวิทยาลัย ผู้วิจัยจึงขอขอบพระคุณมา ณ ที่นี้ด้วย

ท้ายนี้ ไม่มีผู้ใดจะมีพระคุณและเป็นแรงบันดาลใจตั้งแต่เริ่มต้นคิดที่จะศึกษาต่อในชั้นปริญญาโท จนกระทั่งสำเร็จการศึกษาได้เท่ากับมารดาของผู้วิจัย ผู้วิจัยใคร่ขอกราบขอบพระคุณ มารดา พี่ชาย และทุกๆ คนในครอบครัวที่ให้กำลังใจเสมอมาจนสำเร็จการศึกษาตามที่ได้ตั้งใจไว้

ปาริชาติ ยุทธะพาทีกุล

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ณ
สารบัญ	ญ
สารบัญตาราง	ณ
บทที่ 1 บทนำ	
- ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
- วัตถุประสงค์ของการวิจัย	9
- สมมุติฐานของการวิจัย	9
- คำนิยามศัพท์เฉพาะ	9
- ขอบเขตของการวิจัย	10
- ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	11
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และรายงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
- ทฤษฎีด้านการสื่อสาร	12
- แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการเปิดรับสื่อและข่าวสาร	15
- ทฤษฎีเกี่ยวกับการสื่อสารเพื่อการพัฒนา	19
- บทบาทของสื่อมวลชนต่อการพัฒนาประเทศ	25
- เอกสารและเรื่องราวเกี่ยวกับหนังสือ	30
- งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหนังสือ	56
- งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้สื่อพื้นบ้านในการพัฒนาในด้านต่างๆ	58
ในประเทศและต่างประเทศ	

บทที่ 3	ระเบียบวิธีวิจัย	
-	ประชากรกลุ่มตัวอย่าง	64
-	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	64
-	ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย	65
-	กรรมวิธีทางข้อมูล	66
-	การวิเคราะห์ข้อมูล	67
บทที่ 4	การวิเคราะห์ข้อมูล	68
บทที่ 5	สรุปการวิจัยและข้อเสนอแนะ	103
	รายการอ้างอิง	116
	ภาคผนวก	
-	ภาคผนวก ก แบบสอบถาม	123
-	ภาคผนวก ข ตัวอย่างตัวหนังสือตลง	133
	ประวัติผู้เขียน	143

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ	68
2	จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ	69
3	จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษา	70
4	จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพ	71
5	จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม	72
	จำนวนผู้มีเครื่องรับวิทยุ	
6	จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม	73
	พฤติกรรมในการฟังวิทยุ	
7	จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม	74
	ประเภทรายการวิทยุที่ฟัง	
8	จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม	75
	ความบ่อยครั้งในการฟังวิทยุ	
9	จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม	76
	จำนวนผู้มีเครื่องรับโทรทัศน์	
10	จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม	77
	พฤติกรรมในการดูโทรทัศน์	
11	จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม	78
	ประเภทรายการโทรทัศน์ที่ชอบดู	
12	จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม	79
	ความบ่อยครั้งในการดูโทรทัศน์	
13	จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม	80
	แหล่งสื่อที่ใช้ในการฟังหรือดูหนังตะลุง	

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
14 จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม จำนวนครั้งในการฟังหรือดูหนึ่งตะลุง	81
15 จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม การได้รับข่าวสารด้านสาธารณสุขจากสื่อพื้นบ้านประเภทหนึ่งตะลุง	82
16 จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม ระดับการรับรู้ข่าวสารด้านสาธารณสุข	83
17 จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม ความเห็นต่อความรู้ทางด้านสุขภาพอนามัยที่ได้รับฟัง จากสื่อพื้นบ้านประเภทหนึ่งตะลุง	84
18 จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม ประเภทของสื่อที่ใช้รับฟังความรู้เกี่ยวกับสาธารณสุข	85
19 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับการรับฟัง ข่าวสารด้านสาธารณสุขจากสื่อพื้นบ้านประเภทหนึ่งตะลุง	86
20 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับการรับฟัง ข่าวสารด้านสาธารณสุขจากสื่อพื้นบ้านประเภทหนึ่งตะลุง	88
21 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษา กับการรับฟังข่าวสารด้านสาธารณสุขจากสื่อพื้นบ้านประเภทหนึ่งตะลุง	90
22 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับการรับฟัง ข่าวสารด้านสาธารณสุขจากสื่อพื้นบ้านประเภทหนึ่งตะลุง	92
23 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับระดับความรู้ ข่าวสารด้านสาธารณสุขจากสื่อพื้นบ้านประเภทหนึ่งตะลุง	94

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
24	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับระดับความรู้ ข่าวสารด้านสาธารณสุขจากสื่อพื้นบ้านประเภทหนึ่งตะลุง	95
25	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับระดับความรู้ ข่าวสารด้านสาธารณสุขจากสื่อพื้นบ้านประเภทหนึ่งตะลุง	97
26	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับระดับการรับรู้ ข่าวสารด้านสาธารณสุขจากสื่อพื้นบ้านประเภทหนึ่งตะลุง	99
27	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการรับข่าวสารด้านสาธารณสุขกับ ... ระดับความรู้ข่าวสารด้านสาธารณสุข	101

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย